

Helvíkovický

ZPRAVODAJ

XXV. ROČNÍK PERIODICKÝ TISK ÚZEMNÍHO SAMOSPRÁVNÉHO CELKU 5/ 2024

SLOUPEK STAROSTY

Vážení spoluobčané,

uplynulé dny byly plné dramatických okamžiků.

Českou republiku v polovině září postihly záplavy, které zásadně ovlivňují životy mnoha lidí. Vydatné srážky zasáhly i území naší obce, ale naštěstí nám nezpůsobily žádné škody. Divoká Orlice, která protéká obcí, byla výborně řízena Pastvinskou přehradou. Díky ní jsme u nás v obci zvládli vše bez vážných důsledků. Komunikace s Povodím Labe a hrází v Pastvinách fungovala, naše informovanost byla perfektní. I proto byla včas aktivována povodňová komise obce. Povodňová komise složená z členů výjezdové jednotky SDH a zaměstnanců obce sledovala situaci a očekávané riziko již od vyhlášení zvýšených odtoků z VD Pastviny. V rámci preventivních opatření jsme využili napytlovaný písek z konce minulého roku.

Těchto 800 pytlů jsme rozvezli do ohrožených lokalit již v pátek 13. 9. po upozornění hejtnanem kraje na riziko povodní. V pátek jsme nakoupili 9,4 t písku a hasiči naplnili dalších 150 pytlů. S velitelem výjezdové jednotky hasičů jsme se dohodli na monitoringu celého území naší obce. Drželi jsme služby a po třech hodinách jsme kontrolovali stav vody v řece a v potoce Kameničná. Při těchto výjezdech se hlavně hlídala hladina toků, rozdělovaly se další pytle a neustále se čistilo koryto potoka. Největší problém tvořily naplavené klacky, které se zachytávaly u mostků a propustků na Kameňáku. Nejvíce ohroženou lokalitou v naší obci byl Ostrov. Voda zde v neděli 15. 9. zaplavila některé zahrady a dvorky. Aby nedošlo k většímu rozlití vody u ohrožených domů, rozhodl jsem po zvážení všech variant o poražení stromů do koryta potoka u odlehčovacího

koryta. Stromy zde vytvořily hráz a velký tok vody byl odkloněn odlehčovacím kanálem přímo do řeky. Tím se výrazně Ostrov odvodnil a voda tam začala klesat.

Počasí se umoudřilo a povodňová komise obce mohla v pondělí svoji činnost ukončit. Tento povodňový víkend nám v naší obci opět ukázal co by ještě šlo vylepšit a jaké vybavení je potřeba dokoupit pro naše dobrovolné hasiče. Za fakt, že povodeň nebyla u nás tak ničivá, patří obrovské poděkování Pastvinské přehradě a hráznému p. Dvořákovi, který nás o krocích hráže podrobně informoval a včasným upouštěním vody zabránil nejhoršímu. Zároveň velice děkuji našim zasahujícím dobrovolným hasičům, kteří ochotně plnili všechny úkoly na jedničku.

Bohužel některé oblasti naší republiky takové štěstí neměli a povodně napáchaly obrovské škody. Ze solidarity se naše obec rozhodla předat do postižené oblasti materiální pomoc. Obcím Písečná a Česká Ves u Jeseníku jsme předali košťata, lopaty, stěrky, kolečka, čistící a dezinfekční prostředky, kbelíky, rukavice, čelovky i krmivo pro psy v celkové hodnotě 13,5 tisíce korun. Osobní předání zajistil pan Marian Svoboda, za což mu velice děkujeme.

Stavba na statku pokračuje

Přístavba toalet probíhá dle našich plánů. Přes letní sezonu se stavba musela přizpůsobit provozu – sjednaným pronájmům statku, s nastupujícím klidnějším režimem můžeme

přistoupit k složitějším zásahům do objektu. Obvodové zdívo je již hotové společně s věncem. Malou překážkou, která se dala i očekávat, je napojení nové střešní konstrukce na stávající již nedávno rekonstruovanou střechu statku. Přeci jen se jedná o starý objekt. Vazba je již připravena a naimpregnovaná, v nejbližší době proběhne zastřešení přístavby, následovat budou vnitřní příčky a vodoinstalační a elektrikářské práce.

Polní cesty

Po zjištění vážných nedostatků při rekonstrukci polních cest jsem se sešel s realizační firmou, stavebním dozorem a zástupcem Pozemkového úřadu a rozhodli jsme o nápravě poškozených úseků. Oprava bude spočívat ve výměně podloží na určených úsecích v celkové délce asi 80 m. Zhotovitel přislíbil všechny opravy stříkaných povrchů dokončit do poloviny října. Vzhledem k prováděným opravám je provoz na polní cestě od č. p. 130 po Svobodův borek omezen.

Nový kontejner na oděvy

Ve středu obce, u staré hasičárny, máme dlouhodobě umístěn bílý kontejner na sběr vyřazených oděvů a obuvi. Tento kontejner je často přeplněn vzhledem k velkému zájmu o jeho využití. Svozová firma Textil Eco a. s. sváží odevzdané oděvy 1x měsíčně a to není vždy dostatečné. Proto obec zařídila ve spolupráci s touto firmou umístění druhého kontejneru. Nový kontejner na oděvy je umístěn na Skále na stanovišti dalších kontejnerů. Ukládáním vyřazených oděvů, obuvi i drobných hraček do těchto určených míst snižujeme množství komunálních odpadů v popelnících a to se vyplatí nám všem. Další možností jak se smysluplně „zbavit“ nepotřebných věcí je předání při sbírkách pro Diakonii Broumov. Pravidelná podzimní sbírka se uskuteční již v říjnu, bližší informace najdete na dalších stránkách zpravodaje.

Jiří Žabka, starosta obce

Dne 7. 8. 2024 se konalo 11. veřejné zasedání Zastupitelstva obce Helvíkovice. Zastupitelstvo mimo jiné projednalo a schválilo tato usnesení:

- **Zapojení Mateřské školy Helvíkovice do operačního programu Jan Amos Komenský výzvy Šablony II na mzdové náklady na školního asistenta.** Vzhledem k předpokládanému financování ze strany poskytovatele dotace až v lednu 2025 bylo schváleno také poskytnutí návratné finanční výpomoci Mateřské škole Helvíkovice ve výši 70 000 Kč na předpokládané náklady v období 9-12/2024 na plat a zákonné odvody školního asistenta.
- **Dar Mysliveckému spolku Dubina Helvíkovice – Kameničná** ve výši 40 000 Kč na pořízení dronu s termovizí k vyhledávání srnčat před posečením a černé zvěře v polních krytinách z důvodu snižování škod způsobených černou zvěří.

- **Bezúplatné zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví na LV 189.** Obec Helvíkovice se stává výlučným vlastníkem pozemků par. č. 65, 73/1, 77/1, 83/2, 1541/10, 4306/1, 4307/2, 4307/3, 4308/2, 4318, 4319 a 4388 v k.ú. Helvíkovice. JR se stává výlučným vlastníkem pozemků par. č. 4305/1, 4305/2, 4306/2, 4306/3, 4307/4, 4307/5, 4308/3 a 4308/4 v k. ú. Helvíkovice.

- **Smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení úplatného věcného břemene s Dibaq a. s.** na stavbu „Haly Dibaq Žamberk, vodovodní přípojka, kanalizační přípojka, přípojka optiky, přípojka VN“ na pozemcích par. č. 4939, 4941, 4976 a 5064 v k. ú. Helvíkovice. Všechny inženýrské sítě k novým halám na Popluží jsou umístěny do jednoho výkopu. Věcné břemeno bude zpoplatněno za každou ze sítí samostatně dle znaleckého posudku.

- **Podání výpovědi k 1. 10. 2024 s roční výpovědní lhůtou u všech smluv o nájmu pozemků k provozování zemědělské výroby.** Stávající smlouvy se zemědělci byly sjednány na dobu neurčitou počínaje dnem 1. 10. 2011 bez aktualizace nájemného. Důvodem výpovědi je celková kontrola zemědělsky obdělávaných pozemků v majetku obce, nabídka dosud nepronajatých, stanovení pravidel využití a lepší finanční ohodnocení.

Zastupitelstvo obce bere na vědomí:

1. Informace o práci OÚ a výborů
2. Informaci starosty obce o schválení „Závěrečného účtu svazku Sdružení obcí Orlicko za rok 2023“ bez výhrad na valné hromadě konané dne 21. 6. 2024
3. Registraci podané žádosti o dotaci od SFŽP na FVE.
4. Rozpočtové opatření č. 3/2024.

Věra Dittertová

Ve středu 16. 10. 2024 provede SDH Helvíkovice

mobilní sběr železa a vyřazených elektrospotřebičů

Požadavek odvozu vždy nahláste předem na OÚ nebo na tel. 777 577 221
Miroslav Felcman.

Srdečně blahopřejeme

naším spoluobčanům, kteří oslaví
významná životní jubilea:

v říjnu 2024

Tomšová Marie	100 let
Matyášová Milena	76 let
Vítková Hana	85 let

a v listopadu 2024

Matyáš František	84 let
Krejčí Karel	75 let
Bednář Václav	82 let
Křenková Eva	79 let
Žabková Eva	70 let

Vzpomínáme na naše blízké

„I když Tě nemůžeme vidět, víme, že jsi stále v našich srdcích.“

Dne 16. 9. 2024 uplynulo 15 smutných let, co nás navždy
opustil náš milovaný tatínek, dědeček a pradědeček, pan
VÁCLAV STEJSKAL

S láskou vzpomínají dcery Aninka a Hanka s rodinami

Kdo jste ho měli rádi, vzpomeňte s námi.

„Odešel jsi,
jak si osud přál.
V našich srdcích a vzpomínkách zůstáváš dál.“

Dne 20. 10. 2024 vzpomeneme 33. výročí úmrtí pana
Miroslava Blažka, který nás navždy opustil ve věku 35 let.

Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi.

Stále vzpomíná manželka a děti.

Vítání občánků

V neděli 15. 9. 2024 proběhlo vítání
nových občánků. Pan starosta předal
dětem malou hračku a popřál jim hezký
život v naší obci. Rodičům připomněl
důležitost klidného rodinného života,
maminkám předal květiny a finanční dar.
Děti z MŠ malou slavnost doplnily
krátkým vystoupením.

Naši malí občané jsou:

Maeve Baier z č. p. 207

Matěj Jirka z č. p. 159

Sofie Zárecká z č. p. 186.

Malí občané už mají doma své starší
sourozence, kteří je určitě k radosti všech
rodičů rádi naučí různé nezbednosti.
Přejeme všem dětem spokojené dětství
a hlavně hodně zdraví a pohody.

VÝLET NA KOLECH PO OKOLÍ

Dne 10. 8. 2024 proběhl již 2. ročník výletu na kolech po okolí. Počasí nám už od rána přálo a vypadalo to na krásný den. Vyráželo se v 8 h ráno od obecního úřadu směrem na Popluží. Po vystoupení kopečka nad Českou Rybnou a nad Hejnice, jsme se vydali směrem na Libchavy. Přes ně po cyklostezce č. 4215 až na okraj okresního města Ústí nad Orlicí.

Odtud zase po cyklostezce do Letohradu, kde jsme si dali menší občerstvení s kávou ve stánku „U Milušky“. Pak přes Letohrad, Lukavici do Žamberka a nakonec domů, do Helvíkovic. Cesta byla převážně po asfaltových cestách s celkovým nájezdem 40,5 km. Byl nás menší počet, jen 9 účastníků, ale o to s vyšším průměrným věkem, což nebylo vůbec žádnou překážkou. Věřím, že příští ročník se opět vydaří s větším počtem účastníků.

Za kulturní výbor Vratislav Matyáš

ZÁJEZD NA STÁTNÍ ZÁMEK SLATIŇANY

Ve čtvrtek 22. 8. 2024 pořádala obec Helvíkovice společně s kulturním výborem zájezd do Slatiňany. Sešlo se nás celkem třicet, z toho devět dětí.

Prohlídka zámku s výkladem se nám moc líbila, také prohlídka stájí a muzea. Přes zámeckou zahradu jsme došli do restaurace Monaco a po dobrém obědě jsme měli rozchod.

Někteří navštívili rozhlednu Báru, Švýcárnu, lesní tělocvičnu, Čertovu skalku, vyhlídkovou věž na Chlumu, ale nejvíce se dětem líbil Kočíř hrádek.

Velké poděkování patří předsedovi kulturního výboru Vráťovi Matyášovi za perfektní organizaci a starostlivost po celou dobu zájezdu. V neposlední řadě si také zaslouží pochvalu děti, které byly ukázněné a i ty nejmenší ušly celou trasu. Byl to moc pěkný výlet. Škoda, že nás nešlo víc.

Anna Janebová

SPOLEČNÁ PROCHÁZKA PO OBCI A OKOLÍ

Sobota 7. 9. 2024 byla dnem, kdy se konala spousta zajímavých akcí. Snad mezi ně můžeme zařadit také společnou procházku po naší obci a okolí. Počasí bylo v tento den horké a větrné, přesto se sešla skupinka osmnácti zájemců o malý pěší výlet (14 dospělých, 2 děti a dva psi). Vyrazili jsme krátce po čtrnácté hodině od budovy OÚ na rozcestí pod Sypaninu a odtud mírně vpravo přes louku a lesní cestou nahoru k vodárně. Zde jsme si chvíli povídali o zdroji pitné vody, který v Helvíkovicích máme – vrt u Bažantnice, odkud je voda čerpána na kopec do zmíněné „vodárny“. Pro některé bylo novinkou, že tento zdroj dává tak kvalitní vodu, že nemusí být ani chlorována. Dále jsme pokračovali směrem k cestě zvané Příčnice (navazující na asfaltku od Sypaniny), a po ní směrem na dolní konec obce, přes kopec až na rozcestí se silnicí I/11 u Šalanských. To byl první z úseků polních cest rekonstruovaných z dotačních prostředků Státního pozemkového úřadu, kterým jsme během procházky prošli. Cestou jsme si povídali o výsadbách ovocných stromků, které byly prováděny podél Příčnice poprvé již v roce 2013 a teď znovu v letošním a loňském roce. Stromky jsou pečlivě ošetřovány ze strany realizátora rekonstrukce polních cest i ze strany obce a daří se jim zdá se velmi dobře.

Trasa procházky dále vedla k poplužskému mostu. Tady se od naší skupinky odpojili děti, psi a pár dospělých účastníků a vzali to zkratkou domů. Dále tedy pokračovalo jen deset „statečných“ (viz foto, Vráta Matyáš je za foťákem). Nahoře na Popluží jsme zamířili směrem na Žamberk, prohlédli si rychle rostoucí novou halu firmy Dibaq. U silážní jámy se dáváme vlevo na další část zrekonstruované polní cesty a podél letiště pokračujeme na místo zvané U pěti ran. Tam je k vidění kříž z roku 1759, který má údajně vzhled netypický pro náš kraj, prý se takové běžně vyskytují v jihočeském regionu.

A je zde také kaštan – jírovec maďal, pro svůj majestátný vzrůst chráněný památný strom. Ten ovšem dle katastru nemovitostí náleží Žamberku.

Odtud jsme se vydali sotva patrnou pěšinkou přímo dolů k řece, k domu p. Bendla (přes řeku naproti Statku.) Cesta je to trochu nepohodlná, patrně zde došlo k menšímu sesuvu půdy. Úzká pěšina vede úbočím hluboké ostré strže, je vymletá od vody směrem k řece. Všichni jsme v pořádku sešli na cestu nad řekou a po ní pohodlně k silnici I/11 kde jsme společnou procházku ukončili a trochu unaveni se rozešli každý svým směrem. Celkem jsme nachodili okolo 8 km, strávili příjemný společný čas, vyplněný povídáním o různých tématech více či méně souvisejících s trasou naší procházky.

Petra Pospíšilová

POHÁDKOVÁ CESTA

Ve středu 11. 9. pozval Klub žen Helvíkovic malé i velké zájemce na Pohádkovou cestu. Poslední den krásného téměř letního počasí využilo k procházce spojené s plněním úkolů 65 dětí se svým doprovodem. Pohádkové bytosti připravily dětem různorodé úkoly vztahující se k tématům pohádek i ochraně přírody. Šikovné děti si se vším hravě poradily a za to získaly sladkosti a drobné dárečky. Párek v rohlíku byl na konci odměnou pro každého zájemce.

VZPOMÍNKA NA HRDINU

V sobotu 21. 9. 2024 v 9 h proběhla u pamětní desky umístěné na obecním úřadě vzpomínka na respicienta Finanční stráže Josefa Hanyka. Tradiční vzpomínkovou akci připravil Východočeský klub celních veteránů spolu s Celní správou.

Obec Helvíkovice

hledá

KRONIKÁŘE/KRONIKÁŘKU

Zaznamenávání pamětihodných událostí pro informaci i poučení budoucím generacím, je čestný úkol - můžete se zapsat do dějin ☺

Funkce kronikáře je finančně ohodnocena!

Může ji vykonávat rodič na mateřské dovolené, senior, řemeslník, student, podnikatel, prostě kdokoli, kdo se zajímá o historii i současné dění v obci.

Obracíme se na vás, milí spoluobčané, máte-li tip na někoho ze sousedství nebo chuť právě vy osobně, prosíme, dejte nám vědět na obecní úřad.

Pojed'te s námi **dobít baterky** na

DOBÍJEČKA 2024 **zábavně-relaxační**
VÍKEND PRO DOSPĚLÉ a děti

Netradiční zážitky, zábavné hry, tvoření, výlet

18.-20.října 2024

v Rokytnici v O.H.

Cena: 1000 Kč

Přihlášky **do 8.října** na tel. 605 323 402.

TĚŠÍ SE NA VÁS

Lída Matyášová & Eliška Marková

výtvarný kroužek Helvíkovice

Tvořivý kroužek

Pro koho: 2 skupiny tvořitelů
pro menší děti - každý sudý týden
od 2. 10. 2024

pro větší děti - každý lichý týden
od 9. 10. 2024

Kdy: každou středu
od 15.45 do 17.00

Kde: v klubovně v budově OÚ

Kapacity: 8 dětí ve skupině

Co sebou: přezůvky a pracovní
oblečení (lze nechat v klubovně)

Poplatek: 600 Kč (září až červen)

Dotazy a přihlášky na telefonu
739 423 194

Těší se na Vás Majda s Hankou

SDH Helvíkovice

Vás srdečně zve na

GRILOVANÉ PRASE A BRAMBORÁKY

V sobotu 12. 10. 2024

Na obecním statku č. p. 49

Začátek od 11 hodin. První ořez po 11 hodině.

Občerstvení zajištěno - pivo Šerák, nealkoholické nápoje

Římskokatolická farnost
Žamberk
a Obec Helvíkovice
srdečně zvou
na

Posvícenskou mši svatou

v kapli sv. Antonína v Helvíkovicích
v neděli 6. 10. 2024 od 14 hodin

Klub žen Helvíkovice
vás srdečně zve
ve **čtvrtek 24. 10. 2024**
na zájezd do Polska,
kde se konají

Tradiční trhy

v Kudowa Zdroj
Odjíždíme v 7.30 h od OÚ.
Na oběd se zastavíme
v Novém Městě nad Metují.
Přihlášky na OÚ v Helvíkovicích
s úhradou poplatku do 18. 10.
- členky KŽ 50 Kč, ostatní 150 Kč

Obec Helvíkovice zve širokou veřejnost na akci

Sázíme ovocné keře

Akce se uskuteční za podpory Nadace ČEZ.
Budeme sázet podél prašné komunikace
od Doleček po Příčnici

v sobotu 26. 10. 2024

Sraz v 9 hodin u obecního úřadu nebo přímo na místě výsadby u Příčnice.
Občerstvení zajištěno.

Těšíme se na Vaši účast a předem děkujeme za spolupráci.

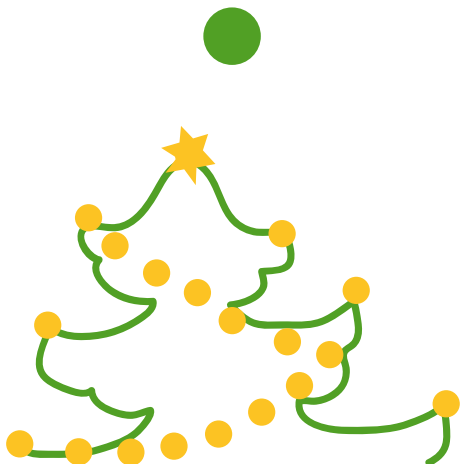

Divadelní spolek Na Skále pořádá
v sobotu 26. 10. 2024

Lampionový průvod a pouštění lodiček

Sraz v 18 h Na Skále
u Votroubků č. p. 7
Občerstvení na sálku OÚ

Klub žen Helvíkovice, z. s.
a Kulturní výbor obce Helvíkovice
srdečně zvou

v neděli 1. 12. 2024 na rozsvícení vánočního stromu

s krátkým kulturním programem
před obecním úřadem od 16 h
a vánoční trhy od 13 h na sálku
v budově OÚ.
Bližší informace na plakátech.

SDH Helvíkovice zve
v pátek 25. 10. 2024
od 18 h na sálek OÚ
na zajímavou přednášku

O Pastvinské přehradě

Hrázný Zdeněk Dvořák
nás seznámí se zajímavostmi
o historii přehrady a především
její rekonstrukci.
Vstupné dobrovolné,
občerstvení zajištěno.

Klub žen Helvíkovice, z. s.
připravuje

v sobotu 9. 11. 2024 Svatomartinskou slavnost

Zahájení v 16 h u statku č. p. 49.
Po připomenutí legendy
o sv. Martinovi půjde průvod
v čele s Martinem na bílém koni
po obci.

Bohaté občerstvení nabídneme
od 16.30 h na sálku v budově OÚ.
Všichni jste srdečně zváni.

Připravujeme zimní akce

středa 11. 12./ Česko zpívá koledy
pondělí 30. 12./ Vánoční koncert
v kapli sv. Antonína

Milí čtenáři,

začal nový školní rok a děti určitě mají shánět
četbu do čtenářského deníku. Zastavte se v
naší helvíkovické knihovně! Nabídka je pestrá!
Knížky strašidlácké, pubertácké, poseroutkové,
zvířátkové, rošťácké, všelijaké se tu najdou.
A když ne, na přání seženeme!

Také zveme na akce:

- 9. října
- stavebnice Geomag v knihovně
- listopad
- cestovatelská beseda s promítáním
- 11. prosince - knihařská dílna

Nabízíme kurz angličtiny s rodilou mluvčí.
Probíhal by v zimních měsících.

Zájemci, dejte o sobě vědět!

<https://knihovnahelvikovice.webk.cz/>
online katalog: <https://helvikovice.katalog.kruo.cz>

A ještě něco pro zasmání:

Přijde chlap do knihovny a ptá se: „Máte něco
o skleróze?“ Knihovnice povídá: „Jo, támhle
vzadu dole v regále.“ Chlap tam jde, vrátí se
a říká: „Máte něco o skleróze?“
Knihovnice: „Já vám to raději přinesu.“

*Na viděnou v knihovně!
Lída Matyášová, knihovnice*

Malí i velcí, PŘIJĎTE SI POHRÁT!

Nemáte čas uvařit?

OÚ Helvíkovice nabízí

Výdej obědů

Každý pracovní den je možné
odebrat oběd
ze školní jídelny Žamberk
v přízemí MŠ v 11.30 h.
Oběd se vydává do vlastních
jídlonosičů. Cena 109 Kč/oběd.
Objednávka se provádí
den předem, výběr ze 3 jídel.
Bližší informace na OÚ.

Prodejna Konzum Helvíkovice

Oznamujeme, že od 1. 10. 2024
dochází ke změně otevírací doby:

Pondělí 7.30 - 17 h
Úterý 7.30 - 17 h
Středa 7.30 - 13 h
Čtvrtek 7.30 - 17 h
Pátek 7.30 - 17 h
Sobota 7.30 - 10 h

dTest: Kam putuje nošené oblečení?

V posledních letech je stále větší důraz kladen na ekologii a s ní spojenou problematiku rychlé módy, známé jako fast fashion. Rychle se měnící trendy a nízké pořizovací ceny vedou k masivní produkci oblečení, které často končí na skládkách. Jak tedy zodpovědně naložit s nepotřebným oblečením?

Textilní kontejnery jako pohodlné řešení pro všechny

Po celé České republice je umístěno okolo 10 000 kontejnerů na textil, kam je možné nepotřebné oblečení odložit.

Najít tak ve svém okolí kontejner, do kterého lidé mohou nechtěné oblečení vhodit, už není takový problém ani v menších městech nebo obcích. I přesto končí dle Ministerstva životního prostředí v černých kontejnerech na smíšený odpad přibližně 180 000 tun textilu ročně. Přitom k výrobě některých oděvů jsou využívány materiály jako polyester či elastan, které se nedokážou zcela rozložit a při jejich rozkladu mohou vznikat nebezpečné chemikálie. Textilní kontejnery s logy charitativních organizací se tedy jeví jako dobré řešení. Kam se ale takto darované oblečení skutečně dostane?

Textilní kontejnery spravuje v ČR několik organizací a soukromých firem. To je také důvod, proč lidé mohou narazit na kontejnery různých barev a tvarů. Vhozené oblečení čeká různý osud v závislosti na tom, která společnost daný kontejner spravuje, přesto bývá první zastávka takto vytríděného oblečení stejná. Poté, co je oblečení svezeno z kontejnerů, putuje na třídící linky, kde se ručně rozděljuje podle toho, zda je ještě nositelné nebo vhodné k recyklaci. Zachovalé a kvalitní kusy oblečení

putují do charitativních obchodů, second handů nebo k neziskovým organizacím, které pomáhají potřebným v rámci ČR. Zároveň ale ze stran některých společností dochází i k vývozu oblečení do zemí třetího světa, kde je věnováno potřebným nebo se stane součástí místního trhu s použitým oblečením. V tom nejhorším případě doputuje až na místní skládky. Velká část darovaného textilu je pak určena k recyklaci. Oblečení, které již recyklovat nelze, je nutné zlikvidovat.

Při darování vytríděného oblečení by lidé měli dbát i na to, aby bylo čisté a v použitelném stavu. Špinavé nebo poškozené oblečení by se do kontejnerů vůbec dostat nemělo. „Pokud chtějí lidé znát konkrétní odpovědi na to, jak bude s vytríděním oblečením naloženo, doporučujeme se obrátit přímo na konkrétní organizaci, která spravuje kontejnery v jejich okolí,“ vysvětluje ředitelka spotřebitelské organizace dTest Eduarda Hekšová. Ačkoliv některé společnosti provozující kontejnery často i finančně přispívají na charitu, musí také, aby pokryly svoje náklady, generovat zisk, a tak s částí oblečení obchodují. Od roku 2025 bude podle evropské směrnice recyklace textilu povinná, stejně jako je tomu u plastu a papíru. „Tato nová povinnost bude přenesena na obce, což může vést k významným změnám na trhu s nepotřebným textilem,“ doplňuje dále Eduarda Hekšová.

Skutečná pomoc, nebo jen marketingový trik?

Některé módní řetězce nabízejí recyklační kontejnery přímo ve svých prodejnách. I když se tyto iniciativy tváří jako krok směrem k udržitelnosti, často se setkávají s kritikou kvůli podezření na tzv. greenwashing. Mnohé řetězce totiž neuvádějí, kam oblečení z těchto kontejnerů skutečně putuje, a případná přeprava textilu po celém světě je v přímém rozporu s ekologickými principy, které propagují.

Je tedy otázkou, zda využití těchto kontejnerů může skutečně přispět ke snížení negativních dopadů textilního průmyslu na životní prostředí.

Rada na závěr

Recyklace textilu je drahý a náročný proces. K tomu přispívá i fakt, že se velká část oblečení vyrábí ze směsi vláken, což recyklaci značně ztěžuje, v některých případech i znemožňuje. Nejlepší způsobem, jak omezit negativní dopady na planetu, je zamyslet se nad každým nákupem a podporovat udržitelný přístup k módě.

Pokud se spotřebitel rozhodne zbavit starého oblečení, zvážit může i darování konkrétním osobám, azylovým domům nebo lokálním secondhandům.

Pokud spotřebitelé mají otázky k tomuto tématu, mohou se obrátit na bezplatnou spotřebitelskou poradnu dTestu, a to elektronicky na www.dtest.cz/spotrebitelska-poradna nebo telefonicky na číslo 299 149 009.

Lucie Korbéliusová, media@dtest.cz,
tel.: +420 604 556 874

Více zeleně znamená lepší klima

Co znamená sucho pro naši krajinu? Jak jí pomoci, aby udržela vodu a z luk a polí se nestaly vyprahlé stepi? Zmírnit dopady sucha mají zejména správné postupy ve výsadbě a péči o zeleň.

Podle Zprávy o ekologické obnově ministerstva životního prostředí od začátku 50. let do 90. let 20. století zmizelo z české krajiny 35 tisíc hektarů hájků, remízků a mezí, došlo k odstranění 30 tisíc kilometrů liniové zeleně a zaniklo 25 tisíc kilometrů vodních toků. Podle expertů se od 50. let mění i klima, které je teplejší a sušší. Tento trend se bude dále prohlubovat. S přetrvávajícím suchem bojují uvědomělí zástupci obcí nebo místní akční skupiny. Uvědomují si, jak negativně sucho ovlivňuje rozvoj zemědělství, průmyslu, turismu a tím i samotný život na venkově. Proto dělají konkrétní kroky, aby zmírnily dopady na venkovskou krajinu.

Krajina dnes mnohdy vysychá

Chybí meze, aleje a krajinotvorné sady, které zamezují větrné a vodní erozi a krajina se začíná podobat stepi. Za posledních 50 let se také počet zejména ovocných stromů v zemědělské krajině stále snižuje.

Ovocné stromy a keře jsou základní ekosystémová jednotka. Stabilizují půdu, zadržují vodu, kterou ochlazují okolí, a díky tomu vzniká mlha a rosa. Bez nich se krajina stává stepí a v extrémních případech horkou pouští, jak to známe i z některých měst. Naše krajina potřebuje více odolné zeleně, aby dokázala čelit klimatickým výkyvům.

Každý jednotlivec se může zapojit

Důležité je, aby lidé uměli s vodou hospodařit. Naučit se ji recyklovat a využívat pro pěstování rostlin, nejlépe pak stromů ve svém okolí. Zapojit se může každý a všude, i ve své práci. Podstatné je myslet na to, abychom vodu zadrželi ze střech, propustnými dlažbami na veřejných i soukromých místech. Důležité je, aby voda prosákla ke kořenům blízkých stromů na návších i u cest. Ty se pak odvděčí třeba příjemným chladivým stínem.

V krajině sází hlavně odolnější odrůdy hrušní, třešní či jabloní nebo méně známé, suchu odolné, domestikované ovocné druhy jako moruše, oskeruše či dřiny. V projektu se za účasti místní komunity osazují obecní cesty, bývalé meze i školní a obecní sady více jak pěti tisíci stromy a keři, které mohou pomoci udržet mírnější mikroklima a vodu ve venkovské krajině.

Zdroj článku: Časopis Ekolist

Nová služba pro osoby s vážným duševním onemocněním i jejich rodiny

V celém okrese Ústí nad Orlicí je od září dostupná nová služba = centrum duševního zdraví. Jedná se o terénní sociálně zdravotní podporu pro osoby s vážným duševním onemocněním. Nová služba výrazně snižuje dobu čekání na setkání s psychiatrem a velkou výhodou je, že zdravotníci i sociální pracovníci jezdí za klienty a jejich rodinami domů.

Služby jsou určeny pro osoby starší 16 let z celého okresu Ústí nad Orlicí, kterým do života vstoupilo vážné duševní onemocnění, jako je schizofrenie, afektivní poruchy a další.

Jak podpora osoby s vážným duševním onemocněním i jejich rodin funguje?

Tým centra duševního zdraví tvoří: psycholog, psychiatr, zdravotní sestry, sociální pracovníci a peer konzultant (člověk s vlastní zkušeností s duševním onemocněním).

Tým nabízí pomoc při:

- zvládnání projevů duševní nemoci v běžném životě,
- zajištění psychiatrické péče, nastavení medikace a terapeutického plánu,
- návstevu péče o vlastní osobu i domácnost,
- jednání na úřadech (např. vyřizování sociálních dávek),
- finančním hospodaření (plánování rozpočtu, řešení dluhů atd.),
- řešení krizových situací, jako je ztráta zaměstnání či bydlení aj.,
- aktivním trávením volného času a získávání společenských kontaktů.

Sociální pracovníci i zdravotníci pracují především v terénu. Jezdí za klienty domů, případně na jiné domluvené místo. Klienty podporují, aby zvládali život s duševním onemocněním. Intenzitu návštěv a druh podpory tým vždy přizpůsobuje individuálním potřebám klientů.

Bezplatně a rychle

Služby jsou bezplatné. Kdokoliv, kdo potřebuje pomoc pro sebe, člena rodiny nebo někoho známého, může kontaktovat koordinátora vstupu do služeb Lubomíra Čipčalu na +420 775 426 214 nebo lubomir.cipcala@pdz.cz. Služby poskytuje organizace Péče o duševní zdraví.

Tým sídlí na adrese: Na Ostrově 1165, Ústí nad Orlicí, kam mohou zájemci o službu přijít i bez předchozího objednání, a to v kontaktní den: každé pondělí od 12:00 do 15:00. Péče o duševní zdraví má také detašované pracoviště v Králíkách na adrese: Moravská 647, Králíky. I zde je možné si domluvit schůzku.

Více informací najdete na www.pdz.cz. Vznik centra duševního zdraví podpořil Pardubický kraj a také společnost Iveco Czech Republic.

Normální je chodit do práce, platit bydlení a starat se o děti

Složení klientů služby Sociální rehabilitace je různorodé. U většiny z nich ale převládá skutečnost, že pochází z nefunkčních rodin. Proto se je snažíme naučit pochopit, co je „normální“. Ačkoliv se může zdát, že vyjít s penězi, platit nájem, chodit do práce, dobře se starat o děti, je normální, u většiny našich klientů tomu tak není. Vysvětlení je jednoduché: Nikdo je to nikdy nenaučil.

Děláme to, jak jsme zvyklí – a to se dá změnit

Dáváte do bramborového salátu salám? Nebo děláte salát bez salámu? Vždyť se salámem je salát přece lepší. Nebo je tam ten salám navíc? Tipla bych si, že ho děláte tak, jak ho dělávala vaše maminka či babička. Když se nad tím člověk zamyslí, zjistí, že spoustu věcí dělá tak, jak to během svého života viděl ve své rodině. V důsledku je to vlastně úplně jedno, jak je to s bramborovým salátem a salámem. Jde jenom o příklad, na kterém je vidět, že neradi vykračujeme ze své komfortní zóny, a že dělat věci jinak není úplně jednoduché.

Ve službě často pracujeme s lidmi, kteří nemají ze svých původních rodin běžné vzorce chování. Doma neviděli, jak by se mělo hospodařit s penězi, neviděli, že rodiče každé ráno odchází do práce, ale naopak viděli, že je normální brát si půjčku na běžný život. Jak se teď mají chovat „normálně“? Takoví lidé musí být opravdu dobře motivovaní, aby na svém chování něco změnili.

My se často snažíme je podporovat a učit nové věci. Například je učíme hospodařit, když celý život žijí od výplaty k výplatě, kdy jim týden před výplatou nezbývají už vůbec žádné peníze, a to často ani na jídlo. Nebo si najít práci, když třeba nikdy v životě plnohodnotně nepracovali a neviděli to ani u svých rodičů. A co výchova dětí? To je teprve oříšek. A to především tehdy, když původní rodina dané maminky či tatínka nefungovala, popřípadě vyrůstalo-li dítě úplně mimo rodinu. Kdo jim řekne, jak se děti vychovávají?

Provázíme lidi svou změnou k lepšímu

Naším klientům poradíme, pomůžeme, když je třeba, stojíme jim v zádech. Jako například paní Martině. Ta chtěla řešit svoje dluhy. Věděla, že nějaké má, ale doposud je neřešila. Tam, kde věděla, že dluhy má, osobně zašla a domluvila se na splátkovém kalendáři. Díky tomu, že má stálou práci, jeden z dluhů mohla uhradit ihned. Společně s paní Martinou jsme sepsali „Žádost o výpis řízení“, abychom zjistili, zda má na své jméno vedené nějaké exekuce. Z výpisu bylo zřejmé, že ano, ale v tu dobu již byly, kromě jednoho, vymoženy. O tomto dluhu paní věděla. Od té doby ho také pravidelně splácí. Paní Martinu jsme touto problematikou provedli, podpořili ji a ona nyní ví, kolik a kde dluží, a má nastavené splátky, které pravidelně splácí. Díky pomoci naší služby klientka ví, že ve chvíli, kdy své pohledávky splatí, bude její život lepší.

Pokud byste se o službě chtěli dozvědět více informací, kontaktujte nás.

Veronika Kuklová, DiS., tel. 731 639 672,
Oblastní charita Ústí nad Orlicí

SLAVNOSTNÍ BENEFIČNÍ KONCERT

hrajeme – pomáháme

Vybranou finanční částkou podpoříme
„Domácí hospic ALFA-OMEGA“

7. října 2024 18.00 hodin
koncertní sál ZUŠ, Ústí nad Orlicí

Díky vašemu finančnímu daru budou nakoupeny nové lineární injekční dávkovače, které slouží umírajícím k úlevě od bolesti. Pacienti tak mohou zůstat doma v kruhu svých blízkých.

Tam, kde to mají rádi.

Vystoupí žáci školy a hosté

Diakonie Broumov
www.diakoniebroumov.org

společně s obcí Helvíkovice

VYHLAŠUJÍ SBÍRKU POUŽITÉHO OŠACENÍ A OSTATNÍCH VĚCÍ

Seznam věcí, kterými MŮŽETE přispět do sbírky:

**Letní a zimní oblečení (dámské, pánské, dětské)
Lůžkoviny, prostěradla, ručníky, utěrky, záclony, látky (nepoškozené)
Péřové přikrývky, polštáře a deky
Obuv – veškerá nepoškozená (svázaná v párech)
Hygienické potřeby, drogistické zboží
Časopisy, noviny, knihy
Menší elektrospotřebiče**

Vážení dárci, prosíme, aby vše co darujete, bylo funkční, zabalené v igelitových obalech.

Věci, které vzít NEMŮŽEME:

**ledničky, televize, počítače a jinou elektroniku, matrace, koberce, nábytek, znečištěný
a vlhký textil, nádobí, hračky, kočárky, autosedačky, lyže, brusle.**

Sbírka se uskuteční:

**od pondělí 14. 10. do pátku 18. 10. 2024
v době od 8 do 17 h.**

Věci odkládejte do kuchyňky u zahrady MŠ.

Děkujeme za Vaši pomoc. Bližší informace Vám rádi sdělíme.

Diakonie Broumov tel.: 739 999 112 nebo OÚ Helvíkovice tel.: 465 612 527, 737 717 897